

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 540)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Birleşik Arap Emirlikleri Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Binyındalık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/597)

T.C.

Başbakanlık

Kararlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K. Gn. Md. 07/101-2265/02738

6.7.1989

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 11.5.1989 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarih ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasında ticarî hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata ulaşılamamış, bu nedenle ticarî hakların ikili anlaşmalar yoluyla düzenlenmesi gereği doğmuştur. Gerek Türkiye gerek diğer devletler, 11 Şubat 1946'da ABD ile İngiltere arasında imzalanan Bermuda Anlaşmasına dayanarak ikili anlaşmalar tesis etmek yoluna gitmişlerdir. Hükümetimiz, ülkemizin coğrafi durumunu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarları göz önünde tutarak, aynı zamanda millî sivil havacılığımızı teşvik ve kalkındırmak amacıyla bugüne kadar bir çok ülkeyle Hava Ulaştırma Anlaşması imzalamıştır. Türkiye'nin yaptığı tüm Hava Ulaştırma Anlaşmaları, Bermuda tipine uygun olup, esas olarak çerçeve anlaşması niteliğindedir ve karşılıklılık esasına dayanmaktadır. Bu meyanda Hükümetimiz ile Birleşik Arap Emirlikleri Hükümeti arasında 21 Ekim 1986 tarihinde Ankara'da Hava Ulaştırma Anlaşmasının İngilizce metni parafe edilmiştir. Anlaşmanın Türkçe, İngilizce ve Arapça metinleri 6 Nisan 1987 tarihinde Abu Dhabi'de imzalanmıştır.

Anlaşma ve Ekleri ile Türk taşıyıcılarına Abu Dhabi, Dubai ve B.A.E.'de herhangi bir noktaya sefer düzenleme hakkı ile B.A.E.'den Karaçi ve ileride belirlenecek iki ilave ileri noktaya yolcu taşıma hakkı sağlanmıştır. Buna karşılık, B.A.E. taşıyıcılarına, Türkiye'de Ankara,

İstanbul ve ileride belirlenecek bir noktaya; Türkiye'den ileride ise Londra, Frankfurt ve daha sonra belirlenecek üçüncü bir noktaya beşinci trafik hakkıyla sefer yapmak imkânı tanınmıştır. Türk Hava Yolları halen Karaçi seferlerinde Abu Dhabi ve Dubai'yi ara nokta olarak kullanmaktadır.

İki ülke arasında ekonomik, kültür ve turizm alanlarında işbirliğinin geliştirilmesi ve THY'nin Uzak Doğu seferlerinde BAE'nin ara nokta olarak kullanılması bakımından fayda sağlayacağı düşünülen Anlaşma, onaylanmasının uygun bulunması zımında Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirine sunulur.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu
Esas No. : 1/597
Karar No. : 4

14. 2. 1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısını; Komisyonumuz, 14.2.1990 tarihli beşinci birleşiminde, Dışişleri ve Ulaştırma bakanlıkları temsilcilerinin iştirakiyle görüşüp, incelemiştir.

Komisyonumuz, THY'nin Uzak Doğu seferlerinde Birleşik Arap Emirliklerinin ara nokta olarak kullanılması bakımından Anlaşmayı uygun bulmuştur.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmış ve maddelerine geçilmesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

İşbu rapor, havalesi gereği Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan
İşlay Saygın
İzmir
Üye
Ersin Koçak
Adana
Üye
Eşref Erdem
Ankara
Üye
Muhyettin Mutlu
Bitlis

Kâtip
Kaya Opan
Sivas
Üye
Cezmi Erat
Ağrı
Üye
Haydar Baylaz
Bingöl
Üye
İbrahim Özel
Burdur

Üye
Mehmet Ali Doğuşlu
Bingöl
Üye
Fuat Kulcı
İzmir
Üye
Yalçın Koçak
Sakarya

Üye
Yüksel Çengel
İstanbul
Üye
Musa Gökbel
Muğla
Üye
Necati Akıncı
Şanlıurfa

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/597
Karar No. : 23

15.3.1991

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 6.3.1991 Tarihli 7 nci Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

İki ülke arasında ekonomi, kültür ve turizm alanlarında işbirliğinin geliştirilmesi ve THY'nin Uzakdoğu seferlerinde Birleşik Arap Emirliklerinin ara nokta olarak kullanılması bakımından yarar sağlayacağı düşünülen Kanun Tasarısı Komisyonumuzca da uygun bulunarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Adnan Tütkün
Amasya
Üye
Baki Durmaz
Afyon
Üye
Göksel Kalaycıoğlu
Ankara
Üye
Öner Miski
Hatay
Üye
Ali Tanrıyar
İstanbul

Başkanvekili
Mustafa Kalemli
Kütahya
(İmzada bulunamadı)
Üye
İstemihan Talay
İçel
Üye
Mehmet Sağdaç
Ankara
Üye
Bülent Akarcalı
İstanbul
Üye
Abdulvahap Dizdaroğlu
Mardin

Üye
Özer Gürbüz
Sinop

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Birleşik Arap Emirlikleri Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6 Nisan 1987 tarihinde Abu Dhabi'de imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>T. Özal</i> Başbakan	
Devlet Bak. ve Başbakan Yrd. Y.	Devlet Bakanı
<i>G. Taner</i> Devlet Bakanı	<i>K. İnan</i> Devlet Bakanı
<i>G. Taner</i> Devlet Bakanı	<i>C. Çiçek</i> Devlet Bakanı
<i>I. Çelebi</i> Devlet Bakanı	<i>M. Yazar</i> Devlet Bakanı
<i>İ. Özarlan</i> Devlet Bakanı	<i>S. Sert</i> Devlet Bakanı
<i>E. Konukman</i> Adalet Bakanı	<i>İ. Aştın</i> Millî Savunma Bakanı
<i>M. O. Sungurlu</i> İçişleri Bakanı	<i>İ. S. Giray</i> Dışişleri Bakanı
<i>A. Aksu</i> Maliye ve Gümrük Bakanı	<i>A. M. Yılmaz</i> Millî Eğitim Bakanı
<i>E. Pakdemirli</i> Bayındırlık ve İskân Bakanı	<i>A. Akyol</i> Sağlık Bakanı
<i>C. Altınkaya</i> Ulaştırma Bakanı	<i>H. Şugın</i> Tarım Orman ve Köyîşleri Bakanı
<i>C. Tuncer</i> Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	<i>L. Kayalar</i> Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>İ. Aykut</i> Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	<i>Ş. Yürür</i> Kültür Bakanı
<i>F. Kurt</i> Turizm Bakanı	<i>N. K. Zeybek</i>
<i>İ. Aküzüm</i>	

**BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE
TURİZM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Birleşik
Arap Emirlikleri Hükümeti Arasında Hava
Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının
Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı**

**MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 3. — Tasarının 3 üncü madde-
si Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Birleşik
Arap Emirlikleri Hükümeti Arasında Hava
Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının
Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı**

**MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 3. — Tasarının 3 üncü madde-
si Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ HÜKÜMETİ
ARASINDA, HAVA SAHALARI ARASINDA VE ÜTESİNDE HAVA ULAŞTIRMA HİZMETLE-
RİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN OLARAK AKTEDİLEN ANLAŞMA.

1944 YILI ARALIK AYININ YEDİNCİ GÜNÜ CHICAGO'DA İMZAYA AÇILAN
ULUSLARARASI SİVİL HAVACILIK KONVANSİYONU'NA KATILAN TARAFLAR
OLARAK, TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
HÜKÜMETLERİ,

ADI GEÇEN KONVANSİYON'A İLAVETEN, HAVA SAHALARI ARASINDA VE ÜTESİNDE
HAVA ULAŞTIRMA HİZMETLERİNİ GERÇEKLEŞTİRMEME YÖNELİK BİR ANLAŞMA
AKDETME ARZUSUYLA,

AŞAĞIDAKİ HUSUSLARDA GÖRÜŞ BİRLİĞİNE VARMIŞLARDIR:

MADDE 1.

TANIMLAR

İşbu Anlaşma çerçevesinde ve Anlaşma metni aksini gerektirmedikçe:

1. "Konvansiyon" sözüyle, 1944 yılı Aralık ayının yedinci günü Chicago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Konvansiyonu tanımlanmış olup ayrıca bu Konvansiyon'un 90.Maddesi uyarınca konulmuş eklerle yine aynı Konvansiyon'un 90. ve 94. maddeleri uyarınca bu eklerde veya bizzat Konvansiyon üzerinde yapılan değişiklikler de , Taraflarca onaylanmış ve yürürlüğe konulmuş iseler, aynı tanıma dahil sayılmaktadır.

İşbu Anlaşma çerçevesinde "havacılık yetkilileri" sözü Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti bakımından Ulaştırma Bakanı ile, halihazırda adı geçen Bakanca yerine getirilebilecek işlevleri veya bunların benzerlerini yerine getirmeye yetkili herhangi bir şahsı veya organı; Birleşik Arap Emirlikleri bakımından da Ulaştırma Bakanı ile, sivil havacılık alanında halihazırda adı geçen Bakanca yerine getirilebilecek işlevleri veya bunların benzerlerini yerine getirmeye yetkili herhangi bir şahsı veya organı tanımlamaktadır.

"yetkilendirilen havayolu" sözü, İşbu Anlaşma'nın 4. Maddesi uyarınca belirlenip yetkili kılınan kuruluşu tanımlamaktadır.

bir Devlet'e ilişkin olarak kullanılan "saha" sözü, kendisine Konvansiyon'un 2. Maddesi'nce verilen anlamı taşımaktadır;

"hava hizmeti", "uluslararası hava ulaştırma hizmeti", "havayolu" ve "sefer dışı amaçlarla durma" sözleri, kendilerine Konvansiyon'un 96. Maddesi'nce ayrı ayrı verilen anlamları taşımaktadırlar.

MADDE 2.

CHICAGO KONVANSİYONU'NUN UYGULANABİLİRLİĞİ

İşbu Anlaşma'nın hükümleri, uluslararası hava ulaştırma hizmetlerine uygulanabilirlik vasfı taşıdıkları sürece Konvansiyon hükümlerine bağlı olacaktır.

MADDE 3.

SEFER HAKLARI

1. Taraflardan herbiri diğerine, tarifeli uluslararası havayolu seferlerine ilişkin olarak aşağıdaki hakları tanır:

- a-) Hava sahasında inişsiz uçuş yapabilmek.
- b-) Bu topraklarda sefer dışı amaçlı inişler yapabilmek;

2. Taraflardan herbiri diğerine, işbu Anlaşma'ya eklenen Tarife/Tarifelerin ilgili bölümlerinde tesbit edilmiş rotalar üzerinden uluslararası hava ulaştırma hizmetleri düzenleme amacına yönelik olarak Anlaşma metninde belirlenmiş olan hakları tanır. Adı geçen türde hizmetler ve rotalar bundan böyle ayrı ayrı "anlaşmalı hizmetler" ve "tesbit edilmiş rotalar" biçiminde atlandırılacaktır.

Taraflardan herbirince belirlemiş havayolu tesbit edilmiş bir rota üzerinden anlaşmalı hizmeti yerine getirirken, işbu Madde'nin 1. paragrafında belirtilen haklara ek olarak, diğer Taraf topraklarında işbu Anlaşma'nın rota tarifelerince tesbit edilmiş noktalarda ayrı ayrı veya birlikte yolcu ve posta dahil kargo indirme ve bindirme amacıyla iniş yapma hakkına da sahiptir.

3. İşbu Madde'nin (2) paragrafı hiçbir şekilde, Taraflardan birinin havayoluna, diğerinin sahasında ücret veya kira karşılığı yolcu, kargo ve posta

alıp yine aynı saha içerisindeki bir varış noktasına taşımacılık yapma hakkının tanınması olarak yorumlanamaz.

MADDE 4.

HAVAYOLLARININ YETKİLENDİRİLMESİ

1. Taraflardan herbiri, tesbit edilmiş rotalar üzerinden anlaşmalı hizmetleri gerçekleştirmek üzere belirlediği bir veya daha çok havayolunu yazılı olarak diğer Taraf'a bildirme hakkına sahiptir.

2. Bu yetkilendirmeye ilişkin bilgiyi alan diğer Taraf, işbu Madde'nin (3) ve (4) paragraflarındaki hükümlere bağlı olarak, adı geçen yetkili kılınmış havayoluna gecikmeksizin gerekli çalışma iznini tanıyacaktır.

3. Taraflardan birinin havacılık yetkilileri, diğerince yetkili kılınmış havayolundan, uluslararası havayolu hizmetlerinin gerçekleştirilmesini düzenleyen yasa ve yönetmelikler çerçevesinde belirtilmiş koşulları Konvansiyon hükümleriyle uyumlu olarak yerine getirebilecek konumda bulunduğu ilişkin kanıt talep edebilir.

4. Taraflardan herbiri, diğer Taraf havayolu kuruluşunun belirleyici sahipliğinin veya denetiminin bu havayolunu yetkilendiren Tarafın veya onun yurttaşlarının elinde bulunduğu hususunda ikna olmadığı durumlarda, işbu Madde'nin (2) paragrafında sözü edilen çalışma iznini tanımayı reddetme veya işbu Anlaşma'nın 3. Maddesi'nde belirtilen hakların bu havayolunca kullanımına gerekli gördüğü kayıtları koyma hakkına sahiptir.

5. Bir havayolunun sayılan hükümler uyarınca belirlenip yetkili kılınmasıyla birlikte, işbu Anlaşma'nın 11. Maddesi çerçevesinde belirlenmiş ücret tarifesi/tarifeleri de söz konusu hizmete ilişkin olarak yürürlükte ise, havayolu anlaşmalı hizmetlerini yerine getirmeye her an başlayabilir.

MADDE 5.

ÇALIŞMA YETKİSİNİN İPTALİ VE ASKIYA ALINMASI

1. Taraflardan herbiri, aşağıdaki durumlarda, diğer Tarafça yetkilendirilen havayolunun çalışma yetkisini iptal veya işbu Anlaşma'nın 3. maddesinde belirtilen hakların kullanımını askıya alma veya aynı hakların kullanımına gerekli gördüğü kayıtları koyma hakkına sahiptir:

a-) söz konusu havayolunun belirleyici sahipliğinin veya denetiminin bu havayolunu yetkilendiren Taraf veya onun yurттаşlarının elinde bulunduğu hususunda ikna olamama,

b-) havayolunun, kendisine söz konusu yetkileri tanıyan Taraf'ın yasa ve yönetmeliklerine uymaması,

c-) havayolunun, faaliyetlerini işbu Anlaşma'da yer alan hükümler uyarınca yürütmediği başka herhangi bir durum.

2. İşbu Madde'nin (1) paragrafında sözü edilen iptal, askıya alma veya kayıt koyma hakları, eğer ortada yasa ve yönetmeliklerin daha fazla ihlalini önlemeye yönelik ivedi bir durum yoksa, ancak diğer Taraf'a danışıldıktan sonra kullanılabilir.

MADDE 6.

GÜMRÜK VE DİĞER HARÇLARDAN MUAFİYET

1. Taraflardan herhangi birince yetkilendirilen havayolunun uluslararası hava taşımacılığı hizmetlerinde kullanılan taşıtı, ayrıca olağan ekipmanı, yakıt ve yağ stokları ile (yiyecek, içecek ve tütün dahil) diğer stoklar, bunlar yeniden sevk edilinceye dek taşıtta kaldıkları veya saha üzerindeki seyahat esnasında taşıtta tüketildikleri takdirde, diğerinin sahasında her türden gümrük vergisi, yoklama ve diğer harçlardan muaf tutulacaktır.

2. Yerine getirilen hizmetlere ilişkin tarifeler dışında, aynı vergi, ücret ve harçlardan aşağıdaki durumlarda da muafiyet tanınacaktır:

a-) Anlaşma Taraflarından birinin sahasında, yine aynı Taraf yetkililerince belirlenmiş sınırlar içerisinde hava taşıtına alınan, bu Taraf adına yerine getirilen uluslararası bir hava taşıma hizmeti sırasında dış seferde kullanılacak malzeme.

b-) Anlaşma Taraflarından herbirinin yetkilendirilmiş havayolunca, uluslararası hava taşıma hizmetlerinde kullanılan bir taşıtın bakımı ve onarımı amacıyla diğer Taraf'ın alanına sokulan yedek parçalar;

c-) Taraflardan birince yetkilendirilmiş havayolunun dış seferli bir taşıtına, bunlar tedarik işinin gerçekleştiği diğer Taraf sahasında kullanılacak olsalar bile, diğer Taraf sahasında taşıta alınan yakıt ve yağlar.

Yukarıda (a), (b) ve (c) alt paragraflarında sözü edilen malzemelerin Gümrük gözetiminde ve denetiminde tutulması talep edilebilir.

3. Taşıtta tutulan ikmal ve diğer malzemelerle birlikte olagan taşıt ekipmanı, Anlaşma'nın diğer Tarafı'na ait topraklarda, ancak bu Taraf gümrük yetkililerinin onayı ile boşaltılabilir. Bu durumda söz konusu malzeme yenden sevk işleminin gerçekleştirilmesine veya Gümrük Yönetmelikleri uyarınca başka yollardan tüketilinceye dek yine aynı gümrük yetkililerinin gözetimine bırakılır.

4. Taraflardan herhangi birinin, diğerince yetkilendirilmiş havayolundan, kendi denetimi altındaki hava alanlarının ve diğer hizmetlerin kullanımı nedeniyle talep ettiği veya talep edilmesine izin verdiği ücret, kendi ulusal taşıtının uluslararası hava taşımacılık hizmetlerindeki tarifeli seferlerde ödediğinden yüksek olamaz.

MADDE 7.

ULUSAL YASALARIN UYGULANABİLİRLİĞİ

1. Taraflardan herbirinin, giriş, izin, göçmenlik, pasaport, gümrük, döviz, sağlık ve karantina gibi, kendi bölgesinden yolcu, mürettebat ve hava kargosu ayrılmasına veya bu bölgeye girmesine ilişkin yasaları ve hükümleri, söz konusu yolcu, mürettebat ve kargo tarafından veya onlar adına, ülke sahasına girişte, ayrılıştta ve bu sahada kalış süresi içerisinde gözetilerek bunlara uyulacaktır.

2. Taraflardan herbirinin, uluslararası hava trafiğindeki taşıtların kendi sahasına girişine veya çıkışına, veya kendi sahasında iken diğer Taraf hava taşıtının hareket ve uçuşuna ilişkin yasaları ve yönetmelikleri aynen uygulanabilecektir.

3. Taraflardan herbirinin belirlenmiş yetkilileri, makul sınırların ötesinde gecikmelere neden olmaksızın, kalkışta veya inişte diğer Taraf'ın hava taşıtını arama, bu Konvansiyon'un belirttiği lisans ve diğer belgeleri denetleme hakkına sahiptirler.

MADDE 8.

ANLAŞMALI HİZMETLERİN YÜRÜTÜLMESİNİ DÜZENLEYEN İLKELER

1. Taraflardan her ikisinin havayolları için de, kendi hava sahaları arasında tesbit edilmiş rotalar üzerinden anlaşmalı hizmetleri gerçekleştirebilmeleri açısından eşit ve elverişli olanaklar sağlanacaktır.

2. Anlaşmalı hizmetlerin gerçekleştirilmesinde Taraflardan herbirinin havayolu, aynı rotaların bütünü veya bir bölümü üzerinde sağladığı hizmetleri olumsuz biçimde etkilemeyecek şekilde, diğer Taraf havayollarının çıkarlarını da gözönünde bulunduracaktır.

3. Taraflarca yetkilendirilmiş havayollarınca sağlanan anlaşmalı hizmetler tesbit edilmiş rotalarda kamunun taşımacılık gereksinimlerini dikkatle gözeterek, başlıca hedef olarak, kendilerini yetkilendiren Taraf sahasından kalkan veya o sahaya yönelen posta dahil yolcu ve yük taşımacılığının o anki ve muhtemel gereksinimlerini makul bir kapasite üzerinden karşılamayı alacaklardır. Tesbit edilmiş rotalar üzerinde, havayolunu yetkilendirmiş olanın dışındaki Devletlerin topraklarında alınan veya indirilen posta dahil yolcu ve yük taşımacılığına ilişkin hüküm aşağıdaki hususlarla bağlantılı olarak genel ilkelere uyarınca tesbit edilecektir:

a-) Havayolunu yetkilendiren Taraf sahası çıkışlı veya bu sahaya yönelen sefer gereksinimleri;

b-) Bölgeyi oluşturan Devletlerce kurulan diğer taşımacılık hizmetleri de dikkate alındıktan sonra ortaya çıkacak, havayolunun anlaşmalı hizmetinin geçtiği bölgeye ait sefer gereksinimleri; ve

c-) Aktarmasız hava taşımacılığı gereksinimleri.

MADDE 9.

SEFERLERE İLİŞKİN BİLGİ SAĞLANMASI

1- Taraflardan birince yetkilendirilen havayolu, anlaşmalı servisin başlamasından mümkün olduğu ölçüde önceden, kullanılacak hava taşıtının cinsine ilişkin bilgi de dahil olmak üzere uçuş tarifelerini diğer Taraf havacılık yetkililerine onay için sunacaklardır.

2- İşbu Madde'nin gerekleri, anlaşmalı servise ilişkin her değişiklik için aynı şekilde geçerli olacaktır.

MADDE 10.

UÇUŞTA GÜVENLİK

10.1- Anlaşma Tarafları, uluslararası hukuk çerçevesindeki hak ve yükümlülükleri uyarınca, sivil havacılıkta güvenliğin yasadışı müdahale eylemlerinden korunmasını birbirlerine karşı sorumlulukları olarak teyid etmeleri, bu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını oluşturur. Uluslararası hukuk çerçevesindeki haklarının ve yükümlülüklerinin genelliğini sınırlandırmaksızın Taraflar özel olarak 14 Eylül 1963'te Tokyo'da imzalanan Hava Taşıtında İşlenen Suçlar ve Diğer Eylemlere ilişkin Anlaşma, 16 Aralık 1970'de Hague'da imzalanan Hava Taşıtının Yasa Dışı Biçimde Ele Geçirilişinin Önlenmesine ilişkin Anlaşma, 23 Eylül 1971'de Montreal'de imzalanan Sivil Havacılıkta Güvenliğe Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine ilişkin Anlaşma hükümleriyle uyumlu hareket edeceklerdir.

10.2- Taraflar, sivil hava taşıtının yasa dışı yollardan ele geçirilmesine, söz konusu hava taşıtının güvenliğine yönelik yasa dışı diğer eylemlere, yolculara, mürettebata, hava ulaşım olanaklarına ve sivil hava trafiğine yönelik tehditlere karşı, bunları önlemek amacıyla, talep üzerine birbirlerine her türlü yardımı yapacaklardır.

10.3- Taraflar, karşılıklı ilişkilerinde, adı geçen güvenlik hükümleri kendilerine uygulanabilir oldukları sürece, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı tarafından konulan ve Uluslararası Sivil Havacılık Konvansiyonu'na Ekler şeklinde belirtilen hava trafiği güvenlik hükümlerine uyumlu davranacaklardır; yine taraflar, kendi kayıtlarına bağlı veya başlıca işyeri veya daimi ikametgahı kendi topraklarında olan hava taşıtı personeli ile yine kendi topraklarındaki havalanı personelinin sözü edilen güvenlik hükümlerine uyumlu davranmalarını sağlayacaklardır.

10.4- Taraflardan herbiri, sözü edilen nitelikteki personelin, diğer Taraflar, kendi topraklarına girişte, çıkışta veya bu topraklardaki seyri esna-

sında yukarıdaki 3 paragrafta değinilen uçuş güvenlik hükümlerine uymaya davet edilebileceğini teyid eder,

Taraflardan herbiri kendi alanında hava taşıtını korumaya, yolcuları, mürettebatı, taşınabilir maddeleri, bagaj, kargo ve diğer taşıt ikmal maddelerini yüklemenin hemen öncesinde ve yükleme esnasında denetlemeye yönelik etkin önlemlerin yeterince alınmasını sağlamak durumundadır. Yine Taraflardan herbiri, özel bir tehdidi karşılamak üzere diğer Tarafça yöneltilen makul her talebi dikkatle değerlendirecektir.

10.5- Sivil bir hava taşıtının yasa dışı yollardan ele geçirilmesi olayı veya tehditi, veya sözkonusu taşıtın, yolcu ve mürettebatının, havaalanlarının ve hava taşımacılığı olanaklarının güvenliğine yönelik yasa dışı eylemler ortaya çıktığında Taraflar, söz konusu olayı veya tehditi hızla ortadan kaldırmaya matuf karşılıklı bilgilenme ve diğer önlemlerle birbirlerine yardımcı olacaklardır.

10.6- Taraflardan birinin işbu Madde'deki güvenlik hükümlerine ilişkin sorunları olduğunda, Taraflardan herhangi birinin Havacılık Yetkilileri diğer Taraf Havacılık Yetkilileriyle ivedi olarak görüşme talebinde bulunabilir.

MADDE 11.

ÜCRET TARİFELEERİ

1. Aşağıdaki paragraflar açısından "tarife" sözü, temsilcilik ve diğer yardımcı hizmetler için yapılan ödemeler ve konulan karşılık şartlar dahil, buna karşılık posta taşıma ücretleri ve karşılık şartları hariç olmak üzere, yolcu ve kargo taşımacılığı için ödenmesi gereken fiyatları ve bu fiyatların geçerli olduğu koşulları tanımlamaktadır.

2. Taraflardan birinin havayollarınca diğerinin sahasına veya sahasından yapılacak taşımacılık için talep edilecek ücret, hizmetin maliyeti,

normal bir kâr düzeyi ve diğer havayollarının ücret tarifeleri dahil olmak üzere ilgili başka faktörler de dikkate alınarak makul düzeylerde tutulmalıdır.

3. İşbu Madde'nin (2) paragrafında atıfta bulunulan ücret tarifeleri, aynı rotanın bütününde veya bir bölümünde hizmette bulunulan diğer havayollarına da danışıldıktan sonra her iki Tarafça yetkilendirilen havayollarınca birlikte tesbit edilmeli ve mümkün olduğu durumlarda böyle bir anlaşmaya ulaşılmada Uluslararası Hava Taşımacılığı Teşkilatı usülleri geçerli olmalıdır.

4. Bu şekilde üzerlerinde anlaşmaya varılan ücret tarifeleri, önerilen yürürlük tarihinden en az doksan (90) gün önceden her iki Taraf havacılık yetkililerine onay için sunulacaktır. Özel durumlarda bu süre, adı geçen yetkililerin isteklerine bağlı olarak kısaltılabilir.

5. Bu onay sözlü olarak da verilebilir; havacılık yetkililerinden herhangi biri önerinin teslim tarihinden sonraki otuz (30) gün içerisinde açık red belirtmemişse, işbu Madde'nin (4) paragrafı uyarınca ücret tarifeleri onaylanmış sayılacaktır. Yine (4) paragrafta belirtildiği şekilde önerinin teslimi süresi kısaltıldığında, havacılık yetkilileri herhangi bir red beyanının belirtilmesi gereken süreyi otuz (30) günden az olarak belirleyebilirler.

6. Eğer bir ücret tarifesi üzerinde işbu Madde'nin (3) paragrafı doğrultusunda anlaşmaya varılamazsa, veya aynı Madde'nin (5) paragrafınca uygun görülen süre içerisinde bir havacılık yetkilisi diğerine yine aynı Madde'nin (3) paragrafı uyarınca belirlenmiş bir ücret tarifesine ilişkin red beyanını iletirse her iki Taraf havacılık yetkilileri görüş ve önerilerini almakta yarar gördükleri diğer herhangi bir Devlet havacılık yetkililerine de danışıldıktan sonra, ücret tarifesini karşılıklı anlaşma yoluyla belirlemeye çalışacaklardır.

7. Havacılık yetkililerinin işbu Madde'nin (4) paragrafı uyarınca kendilerine sunulan veya yine aynı Madde'nin (6) paragrafı uyarınca belirlenmiş bir ücret tarifesi üzerinde, anlaşmaya varamamaları durumunda ihtilaf işbu Anlaşma'nın (16) Maddesi hükümleri uyarınca çözümlenecektir.

8. İşbu Madde hükümleri uyarınca belirlenmiş bir ücret tarifesi, bir yenisi belirleninceye kadar yürürlükte kalacaktır. Ancak, müddetini doldurmuş bir tarife, salt bu paragrafa binaen, oniki (12) aylık bir süreden daha fazlası için uzatılmaz.

MADDE 12.

İSTATİSTİKLERİN SAĞLANMASI

Taraflardan herbirinin havacılık yetkilileri, diğer Taraf yetkililerine, talep üzerine, Taraflardan ilkince yetkilendirilen havayollarının anlaşmalı hizmetler için sağlamış olduğu kapasitenin gözden geçirilmesi amacıyla gerekli görülen periyodik veya diğer istatistikî verileri sağlamakla yükümlüdür. Bu veriler, sözü edilen havayollarının anlaşmalı hizmetlerdeki sefer yük kapasitesini, aynı seferlerin kalkış ve varış noktalarını saptamaya yarayacak bilgileri ihtiva edecektir.

MADDE 13.

KAZANÇ TRANSFERİ

1. Taraflardan herbiri, diğer Taraf'ın yetkilendirilmiş havayoluna (havayollarına), kendi sahasında elde edilen masraflar üzeri hasılat fazlalığını transfer hakkı tanır. Ancak transfer işlemleri, hasılat fazlalığının sahasında elde edildiği Taraf'ın döviz yönetmelikleri uyarınca gerçekleştirilecektir. Sözü edilen transfer resmî döviz kurları üzerinden veya resmî bir kur söz konusu değilse, döviz piyasasında cari ödemeler için geçerli olan düzeyden gerçekleştirilecektir.

2. Eger Taraflardan biri diğer Taraf havayoluna hasılat fazlalığının transferi açısından sınır koyarsa, ikinci Taraf da birincisinin havayollarına mukabil sınırlamalar koyma hakkına sahip olacaktır.

Taraflar, her iki ¼lkedeki ilgili mercilere, havayollarının faaliyetlerine ilişkin ğifte vergilemeden kağınılmasına y¼nelik talepte bulunma konusunda anlaşmışlardır.

MADDE 14.

TİCARİ FAALİYETLER

Taraflardan birince yetkilendirilen havayolları, diğer Taraf'ın giriş, ikamet ve istihdam yasaları ve y¼netmelikleriyle uyumlu olarak, havayolu hizmetlerinin y¼netim, teknik ve işletme gereksinimleri açısından, kendi ğalışanlarını ve diğer sorumlu personelini bu Taraf topraklarına getirme ve burada tutma hakkına sahiptir.

MADDE 15

KARŞILIKLI DANIŐMA

1. Tarafların havacılık yetkilileri, yakın işbirliği anlayışı içerisinde, işbu Anlaşma'nın ve Ekleri'nin hayata geğerilmesini, bunlara yeterli bir uyum sağlanması g¼venceye alma amacıyla gerektiğinde birbirlerine danışacaklar ve yine aynı Anlaşma ¼zerinde gerekli g¼r¼len değişiklikler iğerinde karşılıklı temas içerisinde olacaklardır.

2. Taraflardan herbiri, yazılı veya şıfahi olarak, eğer Taraflar s¼re nin uzatılması veya kısaltılması ¼zerinde anlaşmazlırsa, s¼z konusu talebin bildiriminden itibaren altmış (60) g¼nl¼k bir s¼re içerisinde gerğekleştirilmek ¼zere karşılıklı g¼r¼řme talebinde bulunabilir.

MADDE 16.

İHTİLAFLARIN ÇÖZÜME BAĞLANMASI

İşbu Anlaşma'nın yorumlanmasına ve uygulanmasına ilişkin olarak Taraflar arasında herhangi bir ihtilafın çıkması halinde, Taraflar bu ihtilafı en başta karşılıklı görüşmeler yoluyla çözmeye çalışacaklardır.

MADDE 17

TADİLAT

1. Taraflardan herhangi birinin, ekli tarife de dahil olmak üzere işbu Anlaşma'nın herhangi bir hükmünü değiştirmek istemesi halinde, işlem, işbu Anlaşma'nın (15) Maddesi uyarınca karşılıklı görüşme yapıldıktan sonra gerçekleştirilecektir.

2. Söz konusu değişikliğin ekli tarife'nin değil de Anlaşma'nın hükümlerine ilişkin olması halinde, değişiklik , her iki Taraf'ın kendi yasal usulleri çerçevesinde onaylanacak ve iki Taraf arasında diplomatik kanallardan teati edilecek bildirimlerden sonra yürürlüğe girecektir.

3. Söz konusu değişikliğin yalnızca ekli tarife'nin hükümlerine ilişkin olması halinde ise, her iki Taraf havacılık yetkililerince karara bağlanacak ve yine aynı yetkililerin onayından sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 18.

ÇOKTARAFLI ANLAŞMALAR

Taraflar açısından bağlayıcı vasıf taşıyan çoktarafli herhangi bir anlaşma karşısında İşbu Anlaşma ve Ekleri, bu çoktarafli Anlaşma'ya uyum sağlayacak şekilde tadil edilecektir.

MADDE 19.

ULUSLARARASI SIVİL HAVACILIK TEŞİLATI'NA KAYIT

İşbu Anlaşma ve daha sonra üzerinde yapılacak tadilat, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı'na kaydettirilecektir.

MADDE 20.

ANLAŞMA'NIN BITİMİ

Taraflardan herhangi biri, diğer Taraf'a, Anlaşma'yı sona erdirdiğine ilişkin kararını istediği zaman iletebilir; böyle bir bildirim aynı anda Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı'na da iletilmelidir. Bu durumda, Anlaşma'yı sona erdirmeye bildirimini aynı süre içerisinde geri çekilmediği takdirde, diğer Taraf'ın bildirimini almasından başlayarak oniki (12) ay sonunda Anlaşma sona ermiş sayılır. Diğer Taraf'ın bu yolda bir bildirim aldığını belirtmemesi durumunda ise, aynı bildirimden Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı'nca alınmasından sonraki ondört (14) günün bitiminde bildirim bu Tarafça da alınmış sayılır.

MADDE 21.

EKLER

İşbu Anlaşma'ya yapılacak Ekler aynı Anlaşma'nın bir parçası sayılacak, aksi açıkça belirtilmediği sürece Anlaşma'ya yapılan tüm atıflar Ekler'e de yapılmış sayılacaktır.

MADDE 22.

ANLAŞMA 'NIN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİ

İşbu Anlaşma herbir Taraf'ın kendi yasama usulleri doğrultusunda onaylanacak ve yine Taraflar arasında diplomatik bildirimlerin teatisiyle birlikte yürürlüğe girmiş olacaktır.

İşbu Anlaşma 'nın metni, Türkçe, Arapça ve İngilizce olmak üzere üç dilden hazırlanmış olup bu metinlerden herbiri aslına sadık durumda ve uygulanma için Tarafların muhafazasında bulunmaktadır.

1986 yılının Ekim ayının 21. günü Ankara'da akdedilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ADINA

(imza)

Veysel ATASOY

Ulaştırma Bakanı

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ

HÜKÜMETİ

ADINA

(imza)

Mohammed S. AL-MULLA

Ulaştırma Bakanı

EK I

KOTA TARİFELEİ

BÖLÜM I

Türkiye Cumhuriyeti tarafından yetkilendirilen havayolu(yolları) aşağıdaki hizmetleri yerine getirme hakkına sahiptir;

<u>Çıkış</u>	<u>Aradaki Noktalar</u>	<u>Varış Noktaları</u>	<u>Ötedeki Noktalar</u>
Türkiye'de	Daha sonra belirlenecek-	ABUDHABI	KARAFİ ve daha
Noktalar	tir	DUBAI ve B.A.E'	sonra belirlene-
		de başka Noktalar	cek iki nokta

BÖLÜM II

Birleşik Arap Emirlikleri'nin yetkilendirilen havayolu(yolları) aşağıdaki hizmetleri yerine getirme hakkına sahiptir:

<u>Çıkış</u>	<u>Aradaki Noktalar</u>	<u>Variş Noktaları</u>	<u>Ötedeki Noktalar</u>
B.A.E'de Noktalar	YUNANİSTAN ÜRDÜN SURIYE IRAK LÜBNAN BAHREYN KATAR KUVEYT MISIR	ANKARA, İSTANBUL ve daha sonra belir- lenecek üçüncü bir nokta	Aşağıdaki 2. Nottaki Şekilde

EK II

UÇUŞ TARİFELERİNİN ONAYI

1. Taraflardan herhangi birinin yetkili havayolu, her tarife dönemi (yaz ve kış) için, ekipman cinsi dahil olmak üzere uçuş tarifelerini onay için, tarifinin yürürlüğe girme tarihinden en az otuz (30) gün önce, diğer Taraf havacılık yetkililerine sunacaktır. Özel durumlarda bu zamat sınırı adı geçen yetkililerin onayı ile kısaltılabilir.

2. Taraflardan birinin havayolunun kendi uçuş tarifelerini diğerinin havacılık yetkililerine sunmasından önce, her iki Taraf havacılık yetkilileri onay işlemini kolaylaştırmak amacıyla gerekli gördüklerinde biraraya gelebilirler.

3. Sözü edilen uçuş tarifelerini alan havacılık yetkilileri bunları onaylama veya üzerlerinde gerekli değişiklikleri önerme durumundadırlar. Her durumda yetkili havayolu, tarifeleri sözü edilen yetkililerce onaylanmadan önce seferlerini başlatamaz. Bu hüküm, aynen, daha sonra yapılacak değişiklikler için de geçerlidir.

NOTLAR

1. Birleşik Arap Emirlikleri'nin yetkili havayolu (yolları) , Ek'de belirlenen ara noktalara, bu noktalar arasındaki ve diğer taraf bahasındaki sefer haklarını kullanmaksızın hizmet verebilir veya bu noktalar havayollarının tercihine bağlı olarak bir seferde veya seferlerin tümünde atlanabilir.

2. Taraflardan biri olarak Birleşik Arap Emirlikleri, Anlaşma dışı trafik haklarından tam anlamıyla yararlanarak haftada iki LONDRA VE FRANKFURT seferi gerçekleştirecektir. Yine Anlaşma dışı trafik haklarına sahip olunacak bir üçüncü nokta da daha sonra Taraflar Havacılık Yetkilileri arasındaki yazışmalarla belirlenecektir.

3. Türkiye'nin ikinci ve üçüncü "Ötedeki noktalar" seçimi daha sonra belirlenecek ve yine her iki Taraf Havacılık Yetkililerinin yazışmaları sonucunda otomatikman yürürlüğe girecektir.

— • —